

**UCHWAŁA NR 364/XXXVII/2021
RADY MIEJSKIEJ W KŁOBUCKU**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 1, art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 t.j.)

**Rada Miejska w Kłobucku
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały oraz Harmonogram działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Kłobuck na rok 2022, stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

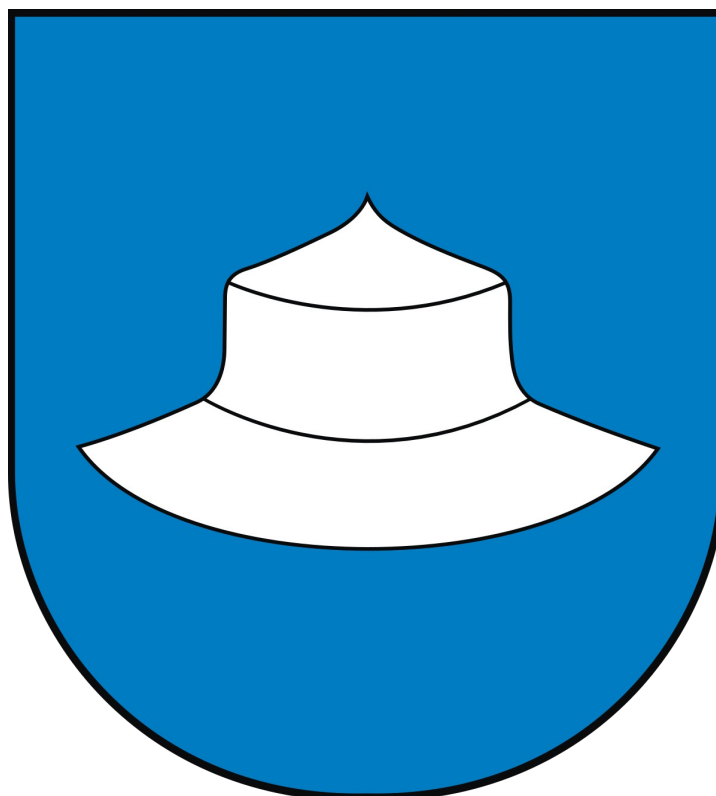
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kłobucka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kłobucku

Janusz Soluch

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 364/XXXVII/2021
Rady Miejskiej w Kłobucku
z dnia 28 grudnia 2021 r.



**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2022**

Kłobuck 2021

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2022

Rozdział I
Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kłobuck na 2022 rok jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań na terenie gminy. Gminny program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań profilaktyki i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Program ten nakłada obowiązek kształtowania polityki alkoholowej, ważne jest to aby był skuteczny w działaniu i prosty w realizacji.

Program zawiera zadania własne gminy, które wynikają z art 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku oraz zadania wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Kłobuck od kilku lat. Skierowany jest do wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, znajdujących się na terenie gminy oraz wszystkich mieszkańców gminy zainteresowanych współpracą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania następujących działań:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

- Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w zadań. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11¹ ustawy). Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację w/w. zadań. Program ten będzie realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Problem uzależnień chemicznych i behawioralnych to zjawisko coraz bardziej powszechne. Uzależnienia określane są mianem jednego z największych zagrożeń współczesności, a także najpoważniejszym problemem społecznym, z jakim borykają się nie tylko małe miejscowości, ale także duże miasta.

Problem społeczny w definicji J. Sztumskiego, to: „*zjawisko uznawane za niepożądane, które spotyka się z krytyczną oceną znacznej liczby ludzi, a ponadto wydaje im się ono możliwe do przewyciężenia przez zbiorowe działanie*”¹. W świetle tej definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym;
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi;
- jest zjawiskiem możliwym do przewyciężenia;
- można go przewyciężyć przez zbiorowe działanie.

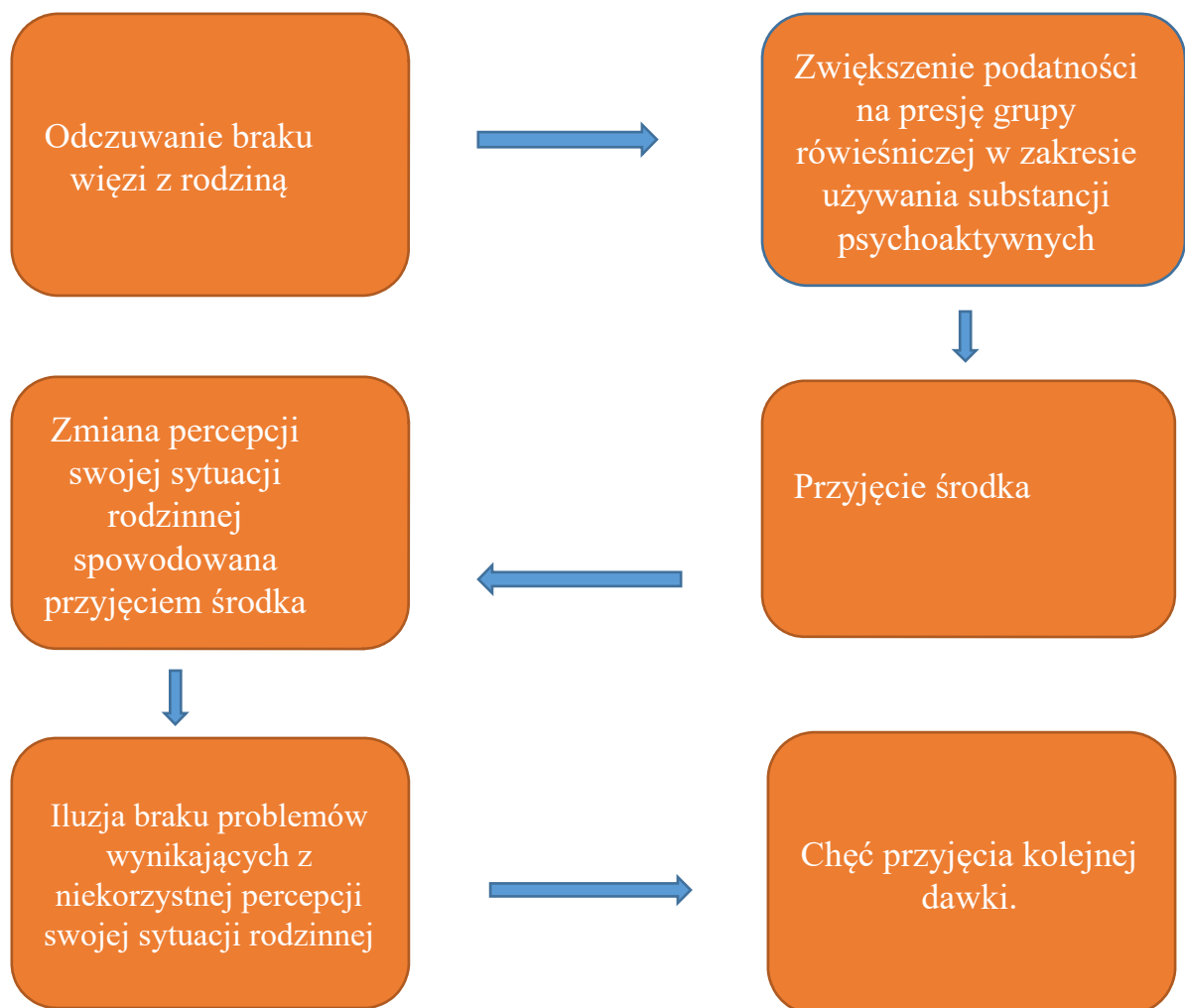
Do problemów społecznych, które w ostatnich dekadach dają najwyraźniej znać o sobie w polskiej rzeczywistości należy zaliczyć: alkoholizm, narkomanię, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz wykluczenie społeczne. Każdy z tych problemów dotyczy i oddziałuje nie tylko na dorosłych mieszkańców, ale także na dzieci i młodzież.

Badania pokazują, iż coraz młodsze dzieci deklarują zażywanie substancji psychoaktywnych oraz sięganie po alkohol i nikotynę. Okres dojrzewania jest dla młodych ludzi czasem wyjątkowym. I to nie tylko dlatego, że bywa on okresem „burzy i naporu”, ale też dlatego, że jest to okres przełomowy między byciem już dorosłym, a pozostawaniem jeszcze dzieckiem. W tym czasie młody człowiek szuka swojej tożsamości, testuje własne możliwości, poszukuje wrażeń i przygód.

¹Sztumski, J. 2005. Wstęp do metod i technik badań społecznych. Katowice : „Śląsk” Wydawnictwo Naukowe.

W związku z tym, wiek adolescencji to również czas, w którym młodzi ludzie często sięgają po substancje psychoaktywne. Są one próbą zaspokojenia specyficznych potrzeb wieku dorastania: integracji z rówieśnikami, manifestowania niezależności od dorosłych oraz wyrażeniu tożsamości.

Na podjęcie próby sięgania po substancje uzależniające wpływa wiele czynników. Ogromny wpływ na to zjawisko mają więzi rodzinne. Współcześnie obserwuje się coraz większe osłabienie relacji rodzinnych, które w dużej mierze przekładają się na jakość kontaktów dzieci z rodzicami. Liczne teorie socjologiczne wskazują, iż nieprawidłowo funkcjonująca rodzina jest istotnym prekursorem zachowań patologicznych wychowującej się w niej młodzieży. Wzorce rodzinne mogą skutkować szybszym sięganiem po substancje psychoaktywne, niższym wiekiem eksperymentów, jak również wyborem określonej substancji. Tym samym nieprawidłowo funkcjonująca rodzina może spowodować ukształtowanie się osobowości dziecka podatnej na uzależnienie, jak również być powodem wielu stresogennych sytuacji, mogących stać się przyczyną inicjacji narkotykowej, alkoholowej, czy też nikotynowej. Mechanizm ten przedstawia poniższy rysunek.



²Gaś Z. (1994). Rodzina a uzależnienia, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej Lublin.

Każdy z tych problemów społecznych dotyczących dzieci i młodzieży wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów. Priorytetem w polityce społecznej staje się zatem przeciwdziałanie tego typu zagrożeniom oraz podjęcie działań prowadzących do ograniczenia izolacji społecznej oraz zwiększenie integracji społecznej grup i osób zagrożonych występowaniem wyżej wymienionych problemów. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

1. Cele i ogólne założenia badań

Diagnozy społeczne mają na celu ukazanie skali problemów uzależnień społecznych na terenie gmin. Zakres działań badawczych odnosi się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania problemów uzależnień wśród różnych grup (dzieci, młodzieży, dorosłych),
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

2. Główne pojęcia badawcze

Zakres prac badawczych odnosi się do zdiagnozowania następujących problemów:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizmu)** – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”³. Problem alkoholowy jest jednym z najpoważniejszych i najpowszechniejszych problemów społeczeństwa polskiego.
- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”⁴. W diagnozach zwraca się uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnianie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy.

³ T. Pilch, Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, str. 92.

⁴ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r. poz. 224).

- **Problemu nikotynowego (nikotynizm)** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Diagnozy mają na celu ukazanie skali uzależnienia oraz dostępności dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, a także skali problemu wśród dorosłych mieszkańców.

- **Przemocy** – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Przemoc jest działaniem intencjonalnym i zamierzonym, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Zawsze powoduje ona jakieś szkody.

- **Przemocy rówieśniczej** - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”⁵. Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich, które często ma miejsce także w środowisku wirtualnym (cyberprzemoc). Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Sprawcą przemocy rówieśniczej może być pojedyncza osoba lub grupa.

- **Ubóstwo** - zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokajania potrzeb życiowych jednostki lub rodziny.

Ogólna charakterystyka gminy

Kłobuck jest gminą miejsko-wiejską położoną w północno-zachodniej części województwa śląskiego na terenie powiatu kłobuckiego. Powierzchnia gminy wynosi 130 km², w tym powierzchnia samego miasta Kłobuck wynosi 47 km². Gmina Kłobuck graniczy z następującymi gminami:

- od południowego wschodu z Miastem Częstochowa,
- od wschodu z Gminą Mykanów,
- od północy z Gminą Miedźno,
- od południa z Gminą Wręczyca Wielka
- od południowego zachodu z Gminą Opatów.

⁵ I. Pospieszyl, „ Patologie społeczne”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Miasto Kłobuck jest siedzibą władz gminy oraz powiatu kłobuckiego, w którego skład ponadto wchodzi następujące gminy: Krzepice, Przystajń, Panki, Wręczyca Wielka, Opatów, Lipie, Popów oraz Miedźno. Gmina Kłobuck położona jest w odległości 18 km od Częstochowy oraz 90 km od stolicy województwa – Katowic.

Sieć osadniczą gminy stanowi Miasto Kłobuck oraz 15 sołectw, w tym:

- w granicach administracyjnych miasta 5 sołectw (Brody Malina, Niwa Skrzyszów, Przybyłów, Smugi, Zakrzew),
- poza granicami administracyjnymi miasta 10 sołectw (Biała, Borowianka, Gruszeźnia, Kamyk, Kopiec, Lgota, Libidza, Łobodno, Nowa Wieś, Rybno).

Na koniec 2020 roku gminę zamieszkiwało 9 709 mężczyzn i 10 300 kobiet. Na terenach wiejskich mieszkało 7 451 osób, co stanowi 37 % ogółu mieszkańców gminy, w tym 3 715 mężczyzn oraz 3 736 kobiet. Liczba mieszkańców na terenach miejskich wynosiła 12 558 osób, w tym 5 994 mężczyzn i 6 564 kobiet.

Najludniejszą miejscowością położoną poza granicami miasta jest wysunięta na północ wieś Łobodno – 1 749 mieszkańców. Powyżej 1000 mieszkańców liczą jeszcze dwie wsie – Biała – 1 482 mieszkańców i Kamyk – 1 311 mieszkańców. Najmniej zaludnionym sołectwem obecnie jest Przybyłów – 152 mieszkańców. W samym Kłobucku zaś najludniejszym osiedlem jest Osiedle nr 2 – 1 964, a najmniej zaludnionym obręb Brody Malina – 281 mieszkańców.

Przyrost naturalny w Gminie Kłobuck w 2020 roku był ujemny, współczynnik zgonów był większy od współczynnika urodzeń.

Strukturę wiekową mieszkańców gminy Kłobuck przedstawiamy za pomocą następujących przedziałów wiekowych:

- wiek przedprodukcyjny (0-14 lat),
- wiek produkcyjny (15-59 lat – kobiety; 15-64 mężczyźni),
- wiek poprodukcyjny (powyżej 60 roku życia kobiety i powyżej 65 mężczyźni).

Rozdział II

Główny problem

Problem spożywania alkoholu dotyczy nie tylko osób uzależnionych. Konsekwencje jego nadużywania ponoszą również osoby z najbliższego otoczenia. Można prognozować, iż szkodliwe skutki picia alkoholu w przyszłości będą dotyczyły także osób, które piją alkohol w nadmiernych

ilościach, co nierozzerwalnie związane jest z modelem picia alkoholu, który niestety wciąż jeszcze wymaga intensywnej pracy nad jego zmianą.

Dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku na temat ilości osób bezrobotnych w latach 2018 – 2021 przedstawiają się następująco:

Stan na dzień	Ogółem	w tym: kobiety	Liczba osób do 30 roku życia	Liczba osób do 50 roku życia	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób niepełno-sprawnych
31.12.2018	671	355	186	168	301	29
31.12.2019	554	296	150	128	251	28
31.12.2020	689	329	183	177	306	33
31.10.2021	601	293	145	159	327	30

Tab. 1. Sytuacja na rynku pracy na terenie Gminy Kłobuck w latach 2018-2021.

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Kłobucku każdego roku przeznacza środki finansowe na realizację zadania pn. „Udzielanie pomocy w formie zasiłków celowych dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innymi patologiami” w kwocie 16.000,00 zł. Z powyższej pomocy skorzystały niżej wymienione grupy rodzin:

Rok	Ogółem: Liczba rodzin korzystająca z pomocy materialnej	Liczba rodzin dotkniętych ubóstwem	Liczba rodzin wielodzietnych	Liczba rodzin z problemem alkoholowym	Liczba rodzin dotkniętych niepełnosprawnością	Liczba osób bezdomnych	Liczba osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków
2018	294	225	1	22	138	14	0
2019	264	207	4	42	125	20	1
2020	261	209	7	56	115	21	0
2021 (stan na 30.06.2021r.)	198	175	6	52	96	15	1

Tab. 2. Statystyki rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2018 – 2021.

W Harmonogramie działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Kłobuck na rok 2022 wydatki na w/w zadanie zostaną zwiększone do kwoty 20.000,00 zł

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Kłobucku pokazują poniżej dane na temat interwencji domowych w latach 2018 - 2021 na terenie Gminy Kłobuck.

Rok	Ogółem: Liczba interwencji domowych	Liczba interwencji z powodu przemoc domowej wynikającej z nadużycia alkoholu	Liczba nietrzeźwych doprowadzonych do PDOZ celem wytrzeźwienia	Liczba nietrzeźwych nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domów rodzinnych	Liczba nietrzeźwych zatrzymanych za kradzież	Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi
2018	127	18	41	5	brak informacji	39
2019	108	15	17	0	brak informacji	29
2020	133	12	15	5	brak informacji	16
2021 (dane do 30.11.2021r.)	98	25	7	0	brak informacji	15

Tab. 3. Statystyki przeprowadzone przez KPP w Kłobucku w latach 2018 – 2021.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Kłobuck

W roku 2021 (stan na dzień 30.11.2021r.) w Gminie Kłobuck wydano ogółem 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 8, a w miejscu sprzedaży - 7.

Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w Gminie Kłobuck wg stanu na dzień 30.11.2021 r. przedstawiają się następująco:

- a) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży w Gminie Kłobuck, wg zawartości alkoholu:

do 4,5 %	od 4,5% do 18%	powyżej 18%
56	50	52

b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży w Gminie Kłobuck wg zawartości alkoholu:

do 4,5%	od 4,5% do 18 %	powyżej 18%
16	6	2

Rozmiary problemów alkoholowych w Gminie Kłobuck

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Kłobuck, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz jego konsekwencjami oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, a w szczególności :

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodziców, opiekunów i nauczycieli,
- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu (w tym osób pijących szkodliwie i ryzykownie),
- osób uzależnionych od alkoholu,
- osób współuzależnionych Dorosłych Dzieci Alkoholików i ofiar przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką alkoholową,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii „trzeźwych alkoholików”,
- kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów i psychologów szkolnych,
- instytucje kultury, GOPS w Kłobucku, organizacje pozarządowe,
- pozostała społeczność lokalna promująca zdrowy styl życia wolny od nałogów.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w Gminie Kłobuck jest liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, przyjętych do realizacji przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku .

Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w Kłobucku o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób nadużywających spożywanie alkoholu w latach 2018 – 2021 przedstawia się następująco:

Rok	2018	2019	2020	2021 (stan na 30.11.2021r.)
Liczba wniosków	68	62	51	47

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Kłobuck pomimo niewielkiego spadku spożycia alkoholu przez mieszkańców Gminy Kłobuck w 2020 i 2021 r., w latach poprzednich wykazywała ona tendencje wzrostowe.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej. Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Nieletni konsumenci alkoholu narażeni są na wysokie szkody bieżące takie jak: wypadki ze skutkiem śmiertelnym (jazda samochodem pod wpływem alkoholu, przemoc, utonięcia), a także niechciane i ryzykowne kontakty seksualne. Dlatego bardzo ważna jest działalność profilaktyczna w kierunku dzieci i młodzieży szkolnej. Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol przez osoby niepełnoletnie. Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudami leczenia i pozostawania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu. Skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Kłobuck jest możliwa tylko dzięki skoordynowanym i spójnym działaniom instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń oraz społeczności lokalnej.

Rozdział III

Cele i zadania programu

1. Cel główny

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kłobuck;
- b) prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

W 2022 r. w/w cele główne będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez n/w cele szczegółowe.

2. Cele szczegółowe

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych;
- b) prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Gminy Kłobuck w zakresie problemu uzależnienia i nadużywania alkoholu;
- c) wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień;

- d) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- e) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym;
- f) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych;
- g) wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- h) wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania Klubu i zakupu materiałów edukacyjnych.

3. Cele strategiczne

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym;
- b) ograniczenie rozpowszechniania zjawiska nadużywania alkoholu oraz związanych z tym problemów.

Rozdział IV

Zadania programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych, m.in.:

- a) współpracę z Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkohol w Kłobucku - przekazywanie informacji osobom uzależnionym oraz ich rodzinom na temat placówek, grup terapeutycznych publicznych ośrodków zamkniętych;
- b) współpracę z biegłymi sądowymi w zakresie leczenia i terapii osób nadużywających alkoholu oraz badań i wykonania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- c) składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym;
- d) opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia;
- e) dofinansowanie szkoleń i kursów dla osób pomagających w zakresie pracy z osobami uzależnionymi;

- f) udzielanie informacji o możliwościach pomocy i leczenia odwykowego oraz porad psychospołecznych dla osób w sprawach związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie. wspieranie środowisk wzajemnej pomocy zrzeszonych w Klubach Abstynenckich;
- g) tworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży poprzez finansowanie zakupu sprzętu do ich realizacji;
- h) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

2. Wspomaganie działalności jednostek i instytucji służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w zakresie poszerzenia i urozmaicenia działań o charakterze profilaktycznym, m.in.:

- a) dożywiania dzieci i młodzieży uczęszczającej do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w środowisku gminnym oraz innych wydatków rzeczowych związanych z funkcjonowaniem tej jednostki;
- b) prowadzenia działalności profilaktycznej oraz dożywiania wśród osób niepełnosprawnych;
- c) współorganizowania turnieju Grand Prix w tenisie stołowym;
- d) ochrony zdrowia w zakresie wspomaganie działalności służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez dofinansowanie, promocji sportu oraz działalności w zakresie kultury fizycznej jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego w środowisku gminnym;
- e) propagowania wśród dzieci, młodzieży i dorosłych aktywności ruchowej oraz rozwijanie dyscyplin sportowych w zakresie sportowych gier zespołowych;
- f) prowadzenia zajęć treningowych;
- g) organizowania i udział w zawodach sportowych;
- h) propagowania biegów wśród mieszkańców gminy jako promocja zdrowego trybu życia.

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin patologicznych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych poprzez:

- a) przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i integracji ze społecznością lokalną poprzez:
 - współpracę z Komendą Powiatową Policji w Kłobucku w zakresie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wymiany informacji.
 - współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - współpracę z Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną,

- współpracę z Punktem Interwencji Kryzysowej,
- współpracę z Poradnią Odwykową w Kłobucku
- współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kłobuck działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- b) prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe;
- c) udzielanie wsparcia psychologicznego i socjoterapeutycznego dzieciom z rodzin gdzie występują problemy alkoholowe;
- d) udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin patologicznych poprzez:
 - zasiłki celowe dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innymi patologiami,
 - organizację półkolonii zimowych dla dzieci i młodzieży z gminy Kłobuck
 - organizacji czasu wolnego dla dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem i innymi patologiami,
 - organizowania imprez wychowawczych dla dzieci i młodzieży w środowisku gminnym przy współudziale organizacji młodzieżowe.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych odbywa się poprzez zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających, m.in.:

1. Tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki problemowej obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej:
 - a) organizowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień, prelekcji dla dzieci i młodzieży;
 - b) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, psychologów oraz przedstawicieli innych zawodów;
 - c) prowadzenie w miarę potrzeb i środków finansowych pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych;
 - d) udział w lokalnych kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup

wiekowych;

- e) współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy Kłobuck;
- f) działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji gminy Kłobuck.

2. Prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo-rekreacyjnymi i edukacyjnymi.

3. Edukacja zdrowotna:

- a) prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- b) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- c) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- d) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:

- a) podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych w szczególności skierowaną do młodzieży;
- b) podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim , na kredyt i pod zastaw;
- c) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.

Rozdział V

Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku należy w szczególności:

- a) inicjowanie, monitorowanie i ocena działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 pkt od 1 do 7

ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- c) kierowanie na badanie przez biegłego sądowego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozpad pożycia rodzinnego, demoralizację małoletnich, albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
- d) wydawanie opinii w związku z udzielanymi zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- e) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego oraz członków rodzin z problemem alkoholowym do podjęcia terapii współuzależnienia;
- f) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu;
- g) dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak również prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- h) popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- i) opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki;
- j) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz grupami roboczymi.

Rozdział VI

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wydatki na wynagrodzenia i szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku oraz wydatki biegłych sądowych i opłat realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym Programie.
2. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje za każdy udział w posiedzeniu Komisji.

3. Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest imienna lista obecności z posiedzenia Komisji.

**Harmonogram
 działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych
 w Gminie Kłobuck na rok 2022**

Kierunki działania	Zakres i formy realizacji zadania	Jednostki organizacyjne biorące udział w realizacji zadań	Termin	Koszt ogólny w zł.
I. Ochrona i promocja zdrowia poprzez przeciwdziałanie patologiom społecznym i uzależnieniom ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania alkoholizmowi	<p>1. Zwiększenie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez wspieranie środowisk wzajemnej pomocy zrzeszonych w klubach abstynenckich:</p> <p>a) zorganizowanie grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych prowadzonej przez specjalistę terapii uzależnień</p> <p>b) udział w kursach, szkoleniach, konferencjach, seminariach organizowanych przez P ARPA i Ogólnopolskie Organizacje Pozarządowe, itp.</p> <p>c) aktywizację środowisk lokalnych na rzecz integracji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin</p> <p>d) organizowanie i rozwijanie różnych form pomocy wsparcia środowiskowego</p> <p>e) promocja aktywnego, bezalkoholowego stylu życia poprzez organizowanie imprez sportowych i kulturalnych</p> <p>f) motywowanie do indywidualnego i grupowego samokształcenia w zakresie norm moralno – etycznych u osób dotkniętych chorobą alkoholową.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja zadania w drodze konkursu.</p>	Stowarzyszenie abstynenckie	cały rok 2022	13.500,00
II. Wspomaganie działalności jednostek i instytucji służących rozwiązywaniu	<p>1. Ochrona i promocja zdrowia poprzez przeciwdziałanie patologiom społecznym i uzależnieniom udzielana dzieciom i młodzieży w środowisku gminnym.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja zadania w drodze konkursu.</p>	GKRPA Stowarzyszenie	cały rok 2022	2.000,00

problemów alkoholowych	2. Współorganizacja Grand-Prix Kłobucka w tenisie stołowym	GKRPA	grudzień 2022 r.	3.000,00
	3. Ochrona zdrowia w zakresie wspomaganie działalności służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez dofinansowanie, promocję sportu oraz działalności w zakresie kultury fizycznej jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego w mieście Kłobuck i sołectwach Libidza, Łobodno, Kamyk, Nowa Wieś. a) propagowanie wśród dzieci, młodzieży i dorosłych aktywności ruchowej oraz rozwijanie dyscyplin w zakresie sportowych gier zespołowych b) prowadzenie zajęć treningowych c) organizowanie i udział w zawodach sportowych d) utrzymanie i rozwój bazy sportowej, rekreacyjnej i sprzętowej. e) propagowanie biegów wśród mieszkańców gminy jako promocja zdrowego stylu życia. Realizacja zadania w drodze konkursu.	GKRPA Burmistrz Kłobucka Kluby Sportowe	cały rok 2022	296.900,00
	4. Ochrona i promocja zdrowia poprzez przeciwdziałanie patologiom społecznym i uzależnieniom udzielana dzieciom i młodzieży w środowisku gminnym. Realizacja zadania w drodze konkursu.	GKRPA Organizacja młodzieżowa	cały rok 2022	12.000,00
III. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin patologicznych	1. Udzielanie pomocy w formie zasiłków celowych dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innymi patologiami.	GKRPA Dyrektor GOPS	cały rok 2022	20.000,00
	2. Organizowanie półkolonii zimowych dla dzieci i młodzieży z Gminy Kłobuck	GKRPA Towarzystwo Salezjańskie	styczeń, luty 2022 r.	1.500,00
	3. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych alkoholizmem i innymi patologiami.	GKRPA Dyrektor GOPS	cały rok 2022	8.000,00

IV. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku	Działalność Gminnej Komisji, wydatki z tytułu:	Burmistrz Kłobucka	cały rok 2022	
	a) wynagrodzenie członków Komisji (60 zł dla jednego członka za posiedzenie)			8.000,00
	b) wynagrodzenie Przewodniczącego Komisji (80 zł za posiedzenie)			2.800,00
	c) wydatki biegłych			7.500,00
	d) podróże służbowe i krajowe			1.300,00
	e) koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego			3.500,00
	f) wywiady środowiskowe			4.000,00
V. Rezerwa do dyspozycji Burmistrza Kłobucka na działalność profilaktyczną i rozwiązywanie problemów alkoholowych		Burmistrz Kłobucka	cały rok 2022	16.000,00
Ogółem:				400.000,00